

โศกนิบา

หรือ ธรรมะบ้า

www.dhamma4u.com

BIA ธรรมะใกล้มือ
ลำดับที่ ๓ ปี ๒๕๕๔

ธรรมชาติเล็กน้อย

เป็นหนังสือธรรมชาติขนาดพกพา ทยอยเดือน ๑๒ เล่ม ๑๒ เดือน เพื่อเจริญสติและแสวงหาปัญญาเบื้องต้น สำหรับคนไม่มีเวลาดึกษาเนื้อหาโดยละเอียดสามารถมีส่วนร่วมได้โดย.

๑. ผู้ที่อ่านแล้วคิดว่าดีมีประโยชน์ โปรดส่งมอบให้แก่อื่นต่อ เปรียบตั้งให้ท่าน.

๒. สนับสนุนการจัดพิมพ์หนังสือธรรมชาติเล็กน้อยตามกำลัง.

๓. เลือกรับพิมพ์หนังสือธรรมชาติเล็กน้อย เพื่อเผยแพร่ในวาระต่าง ๆ เช่น งานวันขึ้นปีใหม่ งานวันเกิด งานสมรส งานเฉลิมฉลอง งานบุญ งานศพ ฯลฯ โดยสามารถเลือกเอาเฉพาะส่วนที่เป็นธรรมบรรยาย และพิมพ์บางส่วนเพิ่มเติมได้.

ร่วมเป็นเจ้าของภาพพิมพ์ธรรมะเล่มน้อยได้ที่
หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ
โทร ๐-๒๕๙๓๖-๒๕๐๐

รายชื่อหนังสือธรรมะเล่มน้อย

๑๒ เล่ม เมื่อปี ๒๕๕๒ ประกอบด้วย

๑. ปีใหม่ ต้องดีกว่าปีเก่า ๒. น้ำพริกถ้วยเดียว แก้ปัญหาได้ทั้งหมด ๓. กรรมในพระศาสนา ๔. นิพพานสำหรับทุกคน ๕. มาเป็นพุทธศาสนิกชนเถิด ๖. กาลามสูตรช่วยด้วย ! ๗. ศึกษาวิจารณ์ ๘. โลกอาจรอดได้เพราะกตัญญูกตเวที ๙. ตับไม่เหลือ ๑๐. เสียงแห่งความไม่มีทุกข์ ๑๑. เสียงแห่งความสงบ ๑๒. อาหารใจ.

๑๒ เล่ม สำหรับปี ๒๕๕๓ ประกอบด้วย

๑. ความสุขปีใหม่...ก็สั่งให้ดีกว่าปีเก่า ๒. เข้าหมายชีวิตและสังคม ๓. อุดมคติของโพธิสัตว์ ๔. ยอดแห่งความสุข ๕. การเป็นพุทธบริษัทที่ถูกต้อง ๖. วิปัสสนาระบบลัดสั้นสำหรับประชาชนทั่วไป ๗. ทำบุญ ๓ แบบ ๘. แม่คือผู้สร้างโลก ๙. บุตรที่ประเสริฐที่สุด ๑๐. ดำรงจิตไว้ได้อย่างถูกต้อง ๑๑. ทุกอย่างเป็นเช่นนั้นเอง ๑๒. ดอกสร้อยแสดงธรรม ๒๔ ฉากของชีวิต.

๑๒ เล่ม สำหรับปี ๒๕๕๔ ตามลำดับเดือนประกอบด้วย

๑. ชีวิตใหม่เมื่อปีใหม่ ๒. ความรักผู้อื่น ๓. โลกบ้าหรือธรรมะบ้า ๔. การชนะโลก ๕. อริยมรรคมีองค์แปด ๖. การศึกษาและการรับปริญญาในพระพุทธศาสนา ๗. วิธีทำสมาธิเบื้องต้น ๘. สิ่งที่พระพุทธเจ้าทรงเคารพ ๙. อิศรภาพหรือเสรีภาพในทางธรรม ๑๐. การเมืองเรื่องศีลธรรม ๑๑. ปัญญาดีกว่าศาสตร์อาวุธ ๑๒. ผู้ทรงเปิดให้สัตว์โลกเห็นทั่วกันหมด.

BEDDHADĀSA INDAPASSO ARCHIVES

หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ

โลกบ้าหรือธรรมะบ้า

พุทธทาสภิกขุ

www.dhamma4u.com

อบรมแก่พรหมจารีณี ศานติ-โมตรี
วันที่ ๒๔ เดือนตุลาคม พ.ศ.๒๕๓๒.

ถอดเทปโดย คุณวรัชชัย จริยะวิทย์ปัญญา
ตรวจทานโดย คุณรัชณี อุทยานันท์
คุณวิลาวัลย์ สุนันทวงศ์

โลกบ้าหรือธรรมะบ้า

ผู้เป็นพรหมจารีณีทั้งหลาย,

อาตมาขอแสดงความยินดีในการ
 บวชและการมาที่นี้ของท่านทั้งหลาย อันเป็น
 การกระทำที่ดี เป็นการได้ดีที่ได้ทำอย่างนี้
 แม้จะใช้เวลาไม่ได้ตลอดไป แต่ว่าสิ่งที่เรียก
 ว่าพรหมจรรย์นั้น มีหลายอย่างที่ประพฤติดี
 ตลอดไป **พรหมจารีณีแปลว่าผู้ประพฤติ
 พรหมจรรย์** บางอย่างประพฤติดีตลอดไป
 จึงเป็นพิเศษ จึงได้ทำเฉพาะบางคราว เช่น
 บวชมากไปกว่าปกติธรรมดา ปกติธรรมดา
 นั้นที่บ้านที่เรือนนี้กล่าวตามอรรถกถา คำ
 ว่าพรหมจรรย์นี้ ลึกลงไปถึงการกระทำ

ที่แม้ยังเป็นขั้นต่ำ ๆ แต่ถ้าทำสม่ำเสมอ
อย่างเคร่งครัด อย่างอุทิศแท้จริง ก็เรียก
ว่าพรหมจรรย์ได้เหมือนกัน หมายความว่า
มันทำยาก หรือว่าทำลำบาก หรือว่าต้องใช้
ความพยายามอย่างยิ่ง.

แม้แต่ว่าจะไม่ตื่นสาย จะไม่บ้านอน
จะไม่ตื่นสายได้ทุกวัน ๆ ไม่ขาดเลยนี้ ก็ยัง
เป็นพรหมจรรย์ชนิดหนึ่ง ตักบาตรทุกวันก็
ยังเป็นพรหมจรรย์ได้ เว้นอะไรได้อย่างจริงจัง
ทุกวัน ๆ ก็เป็นพรหมจรรย์ แต่ว่าเป็นขั้นต่ำ
ซึ่งพรหมจรรย์อย่างนั้นก็รักษาไว้ด้วย.

ที่มาบวชอย่างนี้เป็นพิเศษ มันก็เป็น
ครั้งคราวเป็นชั่วขณะก็หมายความว่าทำให้
มันสูงขึ้นไป จะเรียกกันว่าปฏิบัติธรรม

ประพาศิธรรมชนิดที่ไม่สะดวก คือทำที่บ้านโดยเฉพะการฝึกจิตใจ คือ ทำสมาธิภาวนา จิตตภาวนานี้ เราก็ต้องแยกทำเป็นพิเศษ แล้วก็ได้ออกกลิ่นอดทนเสียสละมานะพยายาม เอาจริงเอาจังกั้นพักหนึ่ง มันก็ไ้ผลสูงขึ้นไป ก็ไ้ผลทางจิตใจ หรือว่าจะรักษาศีลให้พิเศษยิ่งขึ้นไป.

มันก็ไ้มากกว่าที่อยู่ที่บ้าน มันจึงเป็นพรหมจรรย์ที่สูงขึ้นไป ฝึกเสียสละอดทน โดยเฉพะอย่างยิ่ง ไม่ตามใจกิเลส ไม่ตามใจตัวเอง ไม่ตามใจกิเลส ไม่เห็นแก่ตัว อันนั้นแหละขุดเกลามาก ขุดเกลามากกว่าเป็นพรหมจรรย์ที่สูงขึ้นไป จนเขาเรียกว่าตบะพรหมจรรย์ **ตบะ**

พรหมจรรย์ ตบะนั้นแปลว่าเผา เผาไหม้ ให้หมดไป นี่ตบะ คำนั้นของเดิมมันใช้อย่างนั้น.

ทีนี้เราก็มายำเพ็ญตบะ เผา ก็ต้องรวมเรียกกันว่ากิเลส กิเลสที่จะเผาได้ หรือจะเรียกว่าสิ่งที่ไม่ควรมีอยู่ในตัวเรา เผาไปเสียให้หมดคราวนี้.

ตบะเป็นหัวใจของพรหมจรรย์ พรหมจรรย์เป็นพื้นฐานของตบะ อะไรที่ไม่ควรมีอยู่ในตน เผาให้หมดเลย ไม่มีเหลืออยู่ต่อไป อย่างนี้ก็เป็นต์บะพรหมจรรย์.

เลยไปถึงเผากิเลส โลภะ โทสะ โมหะ คำว่ากิเลสนี้จำกันไว้ง่าย ๆ ว่า มันเป็นความรู้สึกที่ทำให้ร้อน แล้วก็เศร้าหมอง

เศร้ามอง สกปรก.

กิเลสประเภทหนึ่งเป็นกิเลสประเภทบวก ดึงเข้ามาหาตัว ดึงเข้ามาหาตัว เอา ๆ ๆ กันมาเป็นของตัว เรียกว่า กิเลสประเภทบวก เช่น โลภะดึงเข้ามา ยิ่งกว่านั้นก็เป็นราคะด้วยความกำหนัดยินดี.

กิเลสอีกประเภทหนึ่งผลักออกไป หรือทำลาย ตีรันฟันแทง ด่าทอ เช่น โทสะ โกรธ กิเลสลบ ผลักออกไปหรือทำลายเสีย.

กิเลสประเภทหนึ่งไม่แน่ว่า อย่งไรดี คือไม่แน่ว่าผลักออกหรือดึงเข้ามา ก็เป็นสิ่งลั้ลเล สงสัยอยู่นั้นแหละ สงสัยอยู่ มั่วเมาอยู่ อีกแบบหนึ่งด้วยความสงสัย

ทั้งที่ไม่เข้าใจ.

**กิเลสเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องกำจัด
หรือเรียกว่าเผาในคำว่าตบะ.**

ที่นี้ในการที่จะเผาเน้มน้ันก็ต้องมีสิ่ง
หนึ่งคือ ความอดกลั้นอดทน ก็เรียกเป็น
บาลีว่า ชันติ ชันติ ชาวบ้านชอบเรียกว่าขัน
ตี บาลีแท้ ๆ เรียกว่าขันติ อดกลั้นอดทนได้
เท่าไรก็เป็นการเผาได้เท่านั้นแหละ.

ขันติเป็นตัวตบะคือเผา ไม่ใช่ว่า
อดทนร้องไห้ ไม่ใช่ คือว่าร้องไห้ก็ได้แต่
อ่อยายอม ๆ คือก็เผาเหมือนกัน อดทน
ต่อสู้แม่จะเจ็บปวด แม่จะต้องประพฤติ
พรหมจรรย์ด้วยน้ำตา ทำอย่างนี้มีในบาลี
มีในคัมภีร์ว่าประพฤติพรหมจรรย์ด้วย

น้ำตา น้ำตาชนิดนี้เป็นน้ำตาที่ทำลาย
 กิเลส น้ำตาบ่าบออย่างอื่น ไม่นะไม่เอามา
 รวมที่นี้ การอดทนอดกลั้นไม่ยอมให้เสีย
 วัตรปฏิบัติจนน้ำตาไหลเรียกว่าประพฤติ
 พรหมจรรย์ด้วยน้ำตา เป็นตบะ เป็นขันติ
 อย่างยิ่ง เราก็มีโอกาที่จะปฏิบัติถึงขนาด
 นี้ในการออกบวชแม้ชั่วคราวอย่างนี้ว่า
 ประพฤติพรหมจารีณี ปฏิบัติได้เท่าไรมันก็
 เป็นพรหมมากขึ้นเท่านั้น.

เดี๋ยวนี้ยังมีพิเศษยังมาขอฟัง
 ธรรม ขอฟังธรรมะรวมอยู่ในการประพฤติ
 พรหมจารีณี เลือกเอาเวลาอย่างนี้ เพราะ
 ว่าเป็นเวลาที่จิตใจเหมาะสม ไปพักผ่อน
 มาพอแล้ว มันก็สดชื่นแจ่มใส พร้อมที่จะ

เบิกบานเหมือนดอกไม้บานเวลาเช้า
พระพุทธเจ้าก็ตรัสรู้เวลาหัวรุ่ง เป็นเวลา
สูงสุดของจิตที่สดชื่น ซึ่งเราก็นิยมดีพอใจ
ที่จะเลือกเอาเวลานี้มาเป็นเวลาสำหรับ
พูดจากัน.

คนที่เห็นแก่นอนมันยังนอน
คลุมโปงอบอุนอยู่บนเตียง นอนเวลานี้
สบายที่สุด นอนสบายที่สุด สบายเท่าไร
อดกลั้นได้ก็เป็นพรหมจรรย์เท่านั้นแหละ
จึงพูดที่แรกว่าแม้แต่ไม่นอนสายไม่นอน
คลุมโปงหาความสบายอยู่จนสาย ทำได้
ทุกวัน ๆ ก็เป็นพรหมจรรย์ชนิดหนึ่งด้วย
เหมือนกัน ถ้าเรามาตั้งใจเป็นพิเศษมัน
ก็เป็นมากขึ้น เดียวนี้จะเลือกเอาเวลาที่

อยากจะนอนมาบรรยายพูดจากัน ตั้งใจ
ฟังให้ดียอมจะสำเร็จประโยชน์.

หัวข้อบรรยายในวันนี้ว่า **โลกบ้า**
หรือธรรมะบ้า โลกเป็นของบ้าหรือธรรมะ
เป็นของบ้า มันเป็นปัญหาที่จะต้องคิดต้อง
ใคร่ครวญจึงจะรู้จึงจะมองเห็น ที่เรามา
บวชกันคราวนี้ หลาย ๆ คนที่อยู่ที่บ้านมัน
ว่าบ้า มันว่าที่บ้ามาบวช บ้า ๆ บอ ๆ มันก็ว่า
บ้า เรามาบวชกัน ก็เห็นคนไม่รู้จักบวช มัน
บ้า ต่างฝ่ายต่างก็หาว่าบ้า.

มีปัญหาขึ้นว่าไอ้ฝ่ายโลกมันบ้า
หรือฝ่ายธรรมะมันบ้า ที่จริงมันก็มีโอกาส
บ้ากันทั้งสองฝ่าย บ้าทางโลกมันก็บ้าได้
บ้าธรรมะมันก็บ้าได้ บ้าวิปัสสนาจนเป็น

บ้ำมันก็มีถมไป นี่เราดูให้ดีว่ามันมีทางที่จะ
บ้ำได้ด้วยกันทั้งนั้น.

แต่ถ้าตามที่เป็นจริงมันควรจะว่า
อย่างไร มันว่าโลกบ้ำหรือว่าธรรมะบ้ำ
พวกพอใจในเรื่องโลก ๆ มันก็ว่าพวก
ปฏิบัติธรรมก็บ้ำ พวกปฏิบัติธรรมก็ว่า
ไอ้พวกที่อยู่จมปรักอยู่ในโลกมันก็เป็น
คนบ้ำ.

นี่เราจะพบเห็นความเป็นปัญหา
บางคนรักธรรมะ บางคนเกลียดธรรมะ
ชอบธรรมะก็มี ชังธรรมะมันก็มี มันก็ต่าง
กันอยู่สองอย่าง บางพวกเห็นว่าธรรมะดี ๆ
บางพวกก็ป่วยการไปกินเหล้าไปเล่นไพ่ดี
กว่า ถ้าธรรมะดี ทำไมคนไม่ชอบกันทั้งโลก

ละ คนไม่ชอบกันทั้งโลกละ มันแบ่งเป็น
สองพวก พวกที่ไม่สนใจธรรมะเอาเสียเลย
มันก็มีเหมือนกัน เขามีอะไรบ้าหรืออะไรดี
ไปตามแบบของเขา.

มันก็เลยเกิดเป็นคนสองพวกขึ้น
มาในโลกนี้ว่า เป็นบัณฑิตหรือจะเป็น
อัมธพาล **คำว่าบัณฑิตแปลว่าผู้มีปัญญา**
ปัญญาแปลว่าปัญญา เครื่องกระทำ
ซึ่งความรอดเรียกว่า **ปัญญา ปัญหะ**
ปัญญา ในบรรดาอิตะก็เรียกบัณฑิต แปล
ว่ามีปัญญา ปัญญา เครื่องกระทำซึ่งความ
รอดให้แก่ตัวเอง **อัมธพาลแปลว่าโง่เขลา**
มืดบอด อัมธะมืดบอด พาละแปลว่า
อ่อน อ่อนจากสติปัญญานี้เรียกว่าอัมธพาล

บัณฑิตกับอंधพาลนี้ไม่มีความเห็นที่ตรงกันได้ ไม่จั่นมันคงไม่เป็นบัณฑิตอंधพาล พวกอंधพาลก็ว่าพวกความเป็นบัณฑิตว่าบ้า ๆ บ้าไปตามบัณฑิต พวกบัณฑิตว่าความเป็นอंधพาลว่าบ้า ๆ บ้าไปตามแบบอंधพาล.

นี่จึงเกิดปัญหาขึ้นมาว่าโลกบ้าหรือธรรมะบ้า มีคนไม่ชอบธรรมะอีกมากมาย ไม่มีประโยชน์ บางทีเขาก็ว่ามันดีเกินไปก็มี บ้าพิเศษ ธรรมะดีเกินไป นิพพานดีเกินไป ฉันไม่เอาแล้ว อย่างนี้มันก็มีอยู่ณะระวังให้ดี แล้วมันน่าหัวที่ว่าในคนคนเดียวกันนะ คนคนเดียวกันแท้ ๆ บางเวลาเป็นบัณฑิต บางเวลาเป็นอंधพาล คนคน

เดียวกันแท้ ๆ บางเวลามีลักษณะเป็นบัณฑิต
บางเวลามีลักษณะเป็นอัมธพาล ทำอะไร
เลวร้ายอย่างไม่น่าเชื่อก็ได้ คนคนเดียวกัน
นี้มันก็บ้าได้ดีได้ในบุคคลคนเดียวกัน ชำระ
สะสางปัญหาข้อนี้ให้ดี มันมีพวกหนึ่งรับ
ธรรมะ มีพวกหนึ่งปฏิบัติธรรมะ แต่มากกว่า
นั้นในคนคนเดียว บางเวลารับเอาธรรมะ
บางเวลาปฏิเสธ กูไม่เอา นี่มันเป็นปัญหา
อย่างนี้.

เราจะอยู่ฝ่ายไหน เราจะเอากัน
อย่างไร เราจะทะเลาะเถียงกันต่อไปอีก
เท่าไร ในคนคนเดียวกันมันก็ยังมีการทะเลาะ
ตึงกันไปตึงกันมาระหว่างความเป็นบัณฑิต
ความเป็นอัมธพาล เรียกว่าความรู้สึกใฝ่ต่ำ

กับความรู้สึกใฝ่สูงทะเลาะกันเรื่อยไป
 ผลัดกันหาว่าบ้า มาบวชเป็นพรหมจารีัย
 ก็หมายความว่าจารีณีจะต่อสู้ให้มันเด็ด
 ขาด เด็ดขาดเสียทีให้ฝ่ายธรรมะมันชนะ ก็
 นับว่าดีได้กำไรได้ประโยชน์เป็นสิ่งสูงสุดใน
 ชีวิต.

ดูที่จิตเป็นหลัก บางคนมีจิตเป็น
 โลกเป็นโลกียะ บางคนมีจิตเป็นธรรม เป็น
 ธรรมิกะ คนที่มีจิตเป็นโลกมันก็บูชาโลก
 หลงใหลในอารมณ์ของชาวโลก พุดตรง ๆ
 ก็ว่ากามารมณ์นั่นละ กามารมณ์มันก็
 หลงใหล ในภาษาศาสนาเรียกว่าเนื้อหนัง
 เรื่องเนื้อหนังไม่ใช่จิตใจ เรื่องเนื้อหนังเรื่อง
 จิตใจ ที่โง่มันเป็นทาสของเนื้อหนัง มา

บุชาเนื้อหนัง กิจกรรมทางเพศ กิจกรรมระหว่างเพศทางเพศ บุชากันนั้ก ที่จริงมัน เป็นเพียงเรื่องบ้า บ้าวูบเดียวเท่านั้น.

กิจกรรมทางเพศนี้ น่าเกลียดนะ ถ้าไม่น่าเกลียดทำไมต้องปกปิดละ ถ้าไม่น่าเกลียดทำไมไม่ไปทำกลางถนนละ ต้องปกปิด แล้วก็สกปรกนะ เป็นเรื่องที่ไม่ใช่สะอาด แล้วก็กินเร็วกินแรงมากที่สุดเหวียงเลย แล้วมันก็ง่ายจนสุนัขก็ทำเป็นนะ แล้วผลที่ได้รับก็คือบ้าวูบเดียว บ้าวูบเดียวทำไมจึงบุชากันนั้ก บุชากันนั้ก จะหาให้เอาอย่างวิเศษจะแข่งกับเทวดาก็ยิ่งบ้าใหญ่ นี้เรียกว่าถ้ามันบ้าแล้วมันก็บ้ากันขนาดหนักอย่างนี้ เรื่องน่าเกลียดสกปรก

กินแรงงานมากหมาก็ทำเป็นอย่างนี้ มันก็
ยังบ้ากันได้ คิดดูให้ดีสิ ธรรมชาติหรือว่า
โลกบ้า ฝ่ายไหนบ้ากันแน่.

ในเมื่อฝ่ายธรรมชาติไม่ส่งเสริมเรื่อง
กามารมณ์ ฝ่ายโลกมัวเมาในกามารมณ์
มันก็ต้องเถียงกันว่าใครบ้า คนที่จิตเป็น
โลกมันก็บูชาอบายมุข เขาวางกันนะว่า บาง
คนยอมหย่าผัวไม่เลิกเล่นไพ่ ทีนี้ก็เสนอ
เด็ดขาดว่าถ้ายังชอบเล่นไพ่อีกต้องหย่ากัน
บางคนเขาก็สมัครหย่าผัวเพื่อจะเอาการ
เล่นไพ่ไว้ ฝ่ายไหนเป็นฝ่ายบ้า ผัวบ้าหรือ
เมียบ้า มันทะเลาะกันอยู่อย่างนี้.

คนที่บูชาโลกไปชอบความเอร็ด
อร่อยทางเนื้อทางหนังทางวัตถุทางสิ่ง

มีนเมา มันยังไปชอบอบายมุข ดื่มน้ำเมา
เที่ยวกลางคืน ดูการละเล่น เล่นการพนัน
คบคนชั่วเป็นมิตร มันเป็นปัญหาเต็มไปหมด.

เดี๋ยวนี้เกิดของใหม่ที่ไม่เคยมีคือยา
เสพติด เดี่ยวนี้ยาเสพติดเป็นปัญหาของ
โลก เป็นปัญหาใหญ่ของโลก โดยเฉพาะ
ประเทศมหาอำนาจ เช่น อเมริกาก็มี
ปัญหาใหญ่เรื่องยาเสพติด มันบ้า ให้คนป่า
หัวเราะ ให้ลิงหัวเราะ สมัยคนป่าและในฝูง
ลิงมันไม่มีปัญหาอย่างนี้ ทำไมมันมีปัญหา
แก่มนุษย์ถึงขนาดนี้ **พวกบ้ากามารมณ์ก็
มีพระเจ้าสูงสุดเรียกว่ากามเทพ** กามเทพ
พระเจ้ากาม **พวกที่ขำน้ำเมาก็มีพระเจ้า
สูงสุดว่าโสเมเทพ** โสเมเทพ โสมะแปลว่า

น้ำเมา มีกามเทพ มีโสมเทพ ถึงกับบูชาเช่น
 สรวงโสมเทพด้วยเหล้า ทำพิธีรีตองอะไร
 มีเหล้ามีหัวหมูมีกับมีเนื้อ มีเครื่องบูชา
 โสมเทพ เครื่องบูชากามเทพ อะไรก็บูชา
 กามเทพ ใ้วันวาเลนตินหรือวันวาเลนไทน์
 ระวังให้ดีสักหน่อย ลัทธิบูชากามเทพให้
 ระวังกันไว้บ้าง นักเรียนนักศึกษาทั้งหลาย.

นี่เป็นเรื่องของโลก เป็นเรื่อง
 ของคนที่มีจิตเป็นโลก เขาบูชาเรื่องกิน
 เรื่องกาม เรื่องเกียรติ กินดีจนไม่รู้จะกิน
 อย่างไร กินจนเกิน เกินความถูกต้อง เกิน
 ความจำเป็น แล้วก็บูชาการเรื่องทางเพศ
 แล้วก็บูชาเกียรติ เหมือนกับกิ้งก่ายกหัว
 เพราะมันแสดงความมีเกียรติหยิ่งยโส คน

ก็เป็นกึ่งกำมากกว่ากึ่งกำเสียอีก.

มันบุชากิน บุษากาม บุษากีเกียรติ
 ฝ่ายหนึ่งก็ชอบการบุชาทีรันฟันแทง ชอบ
 ด่า ด่าติดปาก ด่าตะพืดแล้วชอบตีรันฟัน
 แทง เพียงแต่ใครมองหน้าก็ชกปากเลย นี่
 มันอันธพาล อันธพาลกันถึงขนาดนี้เรียก
 ว่ามีจิตเป็นโลก *คนมีจิตเป็นโลก* ถ้ามีจิต
 เป็นธรรม มันก็ตรงกันข้าม มันมีจิตเป็น
 ธรรมตรงกันข้ามอย่างที่ว่ามาแล้ว มีความ
 หมายถึงเป็นบัณฑิตไม่ใช่อันธพาลนะ ไม่บุชา
 เพศรส และเมรัย เพศรสคือรสจากเพศ
 ตรงกันข้าม เมรัยก็คือของเมานี้แหละ ที่
 ตั้งแห่งความเมาในโลกนี้ก็คือเพศรสและ
 เมรัย เขาเรียกกันอย่างนั้น.

ไม่บูชาไสมเทพ ไม่บูชากามเทพ
แต่ว่าบูชาพระรัตนตรัยยิ่งไปกว่าเทพเสีย
อีก พระรัตนตรัย คนมีจิตใจเป็นธรรมบูชา
พระเจ้า ตรงกันข้าม มันไม่ได้ทำงานเพื่อกิน
กาม เกียรติ ไม่ได้ทำงานมาหล่อเลี้ยงกิเลส
ตัณหา แต่มันทำงานเพื่อความสะอาด
ความสว่าง ความสงบของชีวิต สะอาดก็
แปลว่าไม่มีสกปรกไม่มีความลับ สว่างก็ไม่
โง่ สงบนี้เยือกเย็นเป็นสุข เป็นนิพพาน คือ
ชอบสงบ ทำอะไร ๆ ก็เป็นไปเพื่อชีวิตที่
เยือกเย็นเป็นชีวิตที่สงบ.

ชีวิตที่สะอาด สว่าง สงบ มันก็
เป็นชีวิตที่ไม่กัดเจ้าของ ระวางให้ดีนะ เรา
มีชีวิตที่กัดเจ้าของหรือไม่ กัดด้วยความ

รักบ้าง กัดด้วยความโกรธบ้าง ด้วยความเกลียดบ้าง ด้วยความกลัว ด้วยความตื่นเต้นบ้าง วิตกกังวลอาลัยอาวรณ์บ้าง อิจฉา ริษยาบ้าง หึงบ้าง หวงบ้าง มันกัดทั้งนั้นแหละ ไปมีเสียแล้วมันก็กัดเจ้าของ เพราะมันไม่ใช่ธรรมะนี่ ดูให้ดีสิสุนัขมันยังไม่กัดเจ้าของ แต่ชีวิตนี้ทำไมมันบ้าถึงขนาดกัดเจ้าของ ความบ้าอย่างนั้นควรจะล้างออกไป ล้างออกไป มาบวชพรหมจารีัยชั่วขณะก็เรียกว่าล้างกันใหญ่ อาบน้ำกันใหญ่ ล้างกันใหญ่เป็นพิเศษโดยน้ำคือธรรมะ ด้วยน้ำคือธรรมะ ทำได้ดีก็เป็นพรหม.

คำว่า **พรหม** แปลว่า ประเสริฐสูงสุด สูงสุด สิ่งใดเรียกว่าพรหม คนพวกนี้ไม่

ชอบด่า ไม่ชอบตีรันฟันแทง ชอบความสงบ ชอบเมตตากรุณา สามารถจะยอมรับเอาลัทธิที่ว่า เราเป็นเพื่อนเกิด เพื่อนแก่ เพื่อนเจ็บ เพื่อนตายแก่กันและกันทุกคน คนมีจิตเป็นโลกมันไม่ยอมรับหรอก ไม่เป็นเพื่อนเกิด แก่ เจ็บ ตายอะไรกับใครหรอก กูก็กู มึงก็มึง กูได้นะดี กูได้นะถูกต้อง กูได้นะยุติธรรม มึงตามใจมึง ไม่มีเพื่อนเกิดแก่ เจ็บตาย มันมีแต่เพื่อนกินเหล้าเมายา เพื่อนทำเลว เพื่อนทำชั่ว เพื่อนเป็นอันธพาลด้วยกัน เป็นเพื่อนไปจี้ไปปล้นไปอย่างนี้เสีย น่าเศร้าดูหน้าหนังสือพิมพ์มันมากขึ้นทุกที ๆ ในหน้าหนังสือพิมพ์ กลุ่มพวกไปทำในสิ่งที่ไม่ควรทำ ระบาดเข้าไปในโรงเรียน ครูบา

อาจารย์บางคนก็ทำหมดความเป็นครู.

คนโลกมันก็เต็มไปด้วยความไม่ยอม ไม่ยอมชนิดหนึ่งก็ไม่ยอม เพียงมองตาก็ก็นิยาม ใครมามองหน้าชกปาก คนที่มีธรรม มีจิตเป็นธรรมมันก็ยอมให้ แม้แต่ตัวเจ็บปวดก็ยอมให้เรื่องระงับไป ให้คนอื่นสบายใจ เสียสละถึงขนาดนี้ คนประเภทนี้ไม่ถือลัทธิว่าฉลาดมาก็ฉลาดไป เขาตบหน้าฉลาดหนึ่งก็ไม่ต้องตบหน้าตอ คนจิตเป็นโลกมาก ๆ มันก็ฟันต่อฟัน ตาต่อตา มึงทำกูฟันหักซี่หนึ่ง มึงก็ต้องหักซี่หนึ่ง มึงทำกูตาบอดข้างหนึ่ง มึงก็ต้องตาบอดข้างหนึ่ง ในลัทธิอย่างนี้สูงสุด ฟันต่อฟัน ตาต่อตา.

ถ้าว่าเขาเป็นคนธรรมะ เป็นชาว

ธรรมะ เขาถือตรงกันข้าม คำสอนของ
 คริสเตียนพระเยซูสอนว่า ถ้าเขาตบแก้ม
 ซ้ายแล้ว ให้เขาตบแก้มขวาด้วย อย่า
 โกรธเขาเลย เขาขโมยกางเกงไปแล้ว
 เอาเสื้อตามไปให้เขาด้วย อย่าจับตัวเขา
 ไปให้ตำรวจหรือฟ้องศาลเลย นี่ก็เป็นที
 นิยม เรื่องนี้เป็นหลักมาแต่ดึกดำบรรพ์ใน
 อินเดียถือกันมาไม่รู้กี่พันปีแล้วว่า **ธรรมะ**
สูงสุดคือไม่เบียดเบียน ไม่เบียดเบียนเป็น
 บาลีว่าอหิงสา ปรมโ อัมโม อหิงสา เราไม่
 เบียดเบียน **ปรมโ** แปลว่าอย่างยิ่ง **อัมโม**
 แปลว่าธรรมะ **อหิงสา ปรมโ อัมโม** ความ
 ไม่เบียดเบียนเป็นธรรมะอย่างยิ่ง ธรรมะ
 สูงสุด ใครถือได้มันก็ไม่เบียดเบียน ไม่พิน

ต่อฟัน ไม่ตาต่อตา เขาเบียดเบียนเราก็ไม่
เป็นไร ๆ ให้เขาสบายใจ หลีกหนีได้ก็หลีก
หนีเสีย ไม่ตีตอบ ไม่ด่าตอบ ไม่อะไรตอบ
ทำให้เรื่องให้ไม่เกิด ระวังไปเสียได้.

อ้าวที่นี้มาดูเรื่องความน่าประหลาด
ว่าทำไมไอ้คนสองพวกนี้มันอยู่ร่วมโลกกัน
นี่เป็นเพราะว่าธรรมชาติมันไม่ได้สร้างมา
อย่างนี้ แต่แล้วมันก็ยังเป็นไปตามธรรมชาติ
ธรรมชาติสร้างมาให้มาพัฒนานะ มาอบรม
มาพัฒนาจิตใจให้สูง ๆ จนเป็นพระอรหันต์
กันทุกคน แต่คนมันก็ไม่เอา คนหนึ่งเดิน
ทางหนึ่ง คนหนึ่งเดินทางหนึ่งมันไม่เอา
มันก็มาเกิดแบ่งแยกเป็นสองพวกกัน คน
หนึ่งก็เป็นบัณฑิต พวกหนึ่งก็เป็นอัมธพาล

มันก็มีอยู่ในโลกร่วมกัน ก็อย่าลืมนะว่าเมื่อ
ตะกี้พูดแล้วนะ บางที่มันก็มีอยู่ในคนคน
เดียวกันนั่นล่ะ เราเองในบางเวลา ถ้ามีด
มนท์โง่เขลาขึ้นมาก็เป็นอันธพาล บาง
เวลามีความถูกต้องก็เป็นบัณฑิต อย่าว่า
แต่ในโลกเลย แม้แต่ในคนคนเดียวมันก็
ยังมีได้ทั้งสองชนิด ร่างกายเป็นโลกก็ได้ ใน
โลกมีสองชนิดตรงกันข้ามอย่างนี้.

ที่แรกมันก็ไม่ได้มีอยู่ในท้องแม่
ไม่มีต่างกันอย่างนี้ พอคลอดออกมาจาก
ท้องแม่นี้ มันก็เริ่มรู้สึกทางตา หู จมูก ลิ้น
กาย ใจ รู้สึกเป็นบวก รู้สึกเป็นลบ รู้สึกเป็น
โง่ รู้สึกเป็นฉลาดโดยไม่รู้สึกรู้สีกตัว พวกที่จะ
เป็นอันธพาลเขาเรียกว่ามันทิ้งพ่อแม่หนี

ตามใจไป ทั้งพ่อทั้งแม่หนีตามใจไป มัน
เกิดมาแต่ในท้องยังเกลี้ยยังเสมอกัน ไม่
เป็นอะไร แต่พอออกมาแล้วไม่เท่าไร หลง
ไหลความเอร็ดอร่อยทางตา ทางหู ทาง
จมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ ก็ทั้งพ่อแม่
หนีตามใจไป ไปตามอำนาจของกิเลส แม้
กระทั่งว่ามันไปอยู่กับพวกโจร ไปอยู่กับ
พวกอันธพาล ไอ้เด็กคนนี้นั้นไปเข้าฝูงโจร
ไปเข้าฝูงอันธพาล มันก็เรียกว่าทั้งพ่อแม่
หนีตามใจไปเหมือนกันแหละ แม้มันไม่ได้
ทำอะไรในภายนอกอย่างนั้น แต่ในภายใน
มันสมัครเอาข้างกิเลส เลือกเอาทางฝ่าย
กิเลส ตามใจกิเลส ตามใจเนื้อหนัง มันก็
เรียกว่าทั้งพ่อแม่คือธรรมะ หนีตามใจ

ไปเหมือนกัน.

ส่วนอีกพวกหนึ่งมันตรงกันข้าม นะ เหตุการณ์และโอกาสอะไรมันเป็นไปในทางตรงกันข้าม ก็มีอยู่พวกหนึ่ง นี่แบ่งแยกออกมาเป็นสองพวก ทั้งที่ธรรมชาติมันสร้างมาให้เป็นกลาง ๆ สำหรับจะพัฒนาให้ดี ๆ ให้สูง ให้ดีให้สูงจนเป็นพระอรหันต์จนนิพพาน.

แต่อีกพวกหนึ่งมันไม่เอา นี่ มันทิ้งพ่อแม่หนีตามโจรไประวังนะ ๆ เด็กอันธพาลหรือคนอันธพาลคนไหนเห็นได้ชัดว่ามันทิ้งพ่อแม่ หนีตามโจรไปมันไม่เชื่อฟังพ่อแม่ มันเข้าฝูงอันธพาล ยาเสพติด อบายมุข หรือว่ามันไม่ประพฤติ

ตามวัฒนธรรมที่พ่อแม่ประพฤติ เกเร
 เกกมะเหรกโหดร้ายอยู่ในบ้านในเรื่องก็ได้
 ในทางภายในจิตใจมันหนีตามโจรไปแล้ว
 หมดสั้น นี่คนหนึ่งหนีตามโจรไป คนหนึ่ง
 อยู่กับพ่อแม่คือธรรมะ นี่เป็นเหตุให้เกิด
 เป็นสองพวกสองฝ่ายขึ้นมาแบ่งแยกกัน ใน
 คนคนเดียวกันบางเวลามันก็เป็นโจร บาง
 เวลามันก็เป็นบัณฑิต คือบางเวลามันก็เชื่อ
 ฟังธรรมะถือหลักธรรมะ แต่บางเวลามันไม่
 เอา ในคนคนเดียวกันแท้ ๆ.

โลกเดียวคือร่างกายนี้เองมีทั้ง
 โจรทั้งบัณฑิต แยกกันไปเป็นคนละฝ่าย
 หันหลังให้กัน เดินไปกันคนละฝ่าย ฝ่าย
 หนึ่งไปเป็นนักบุญ ฝ่ายหนึ่งไปเป็นนัก

باب จิตใจมันกลับกลอกอย่างนี้ ระหว่าง
ประพฤติบวชประพฤติธรรมจารีณีและ
พรหมจารีณี จัดการให้ดี ๆ ถ้ามันเคย
หนีตาม หนีพ่อแม่ตามใจไปก็ดึงกลับมา
แล้วก็ไปฝึกฝนเสียใหม่ให้อยู่กับพ่อแม่คือ
ธรรมะ ไม่ทิ้งพ่อแม่หนีตามใจไปอีกต่อไป.

ถ้ายึดถือโลก เมาลอก บ้าโลก หลง
โลกก็ว่าธรรมะบ้า ถ้ายึดถือธรรมะก็ว่า
โลกบ้า ในหัวข้อที่เราบรรยาย ถ้ามันถือ
ตรงกัน ธรรมะไม่บ้าโลกบ้าแล้ว ในโลกนี้
ทั้งโลกก็จะมีคนอันธพาล จะไม่มีคน
อันธพาล นี่คำนวณดูว่าโลกหมดทั้งโลกนี้
คนอันธพาลมากหรือคนเป็นบัณฑิตมาก
นั่นแหละมันก็บอกอยู่ในตัวแล้ว ถ้าว่าคน

อันธพาลในโลกมากกว่าคนที่เป็**น**บัณฑิต
 มากก็แสดงว่ายังมีคนเห็นธรรมะ**บ**้า โลกนี้
 ดี โลกนี้**อ**ก**ต**อง.

เดี**ย**วนี้**ม**ันยังมีคนที่ว่า**ช**อน เก็บ**ช**อน
 ความ**บ**้า**ว**ៃ**ภ**าย**ใ**น **บ**้า**ดี**บาง**ที**ก็เก็บ**ช**อน
บ้า**ช**ว**ม**ันก็เก็บ**ช**อน **ที**เป**ิ**ด**ผ**ย**อ**อก**มา**ก็**มี**
อยู่**ม**าก**มา**ย **บ**้า**ล**ั**ท**ิ**ข**อง**ต**น **บ**้า**ศ**า**ส**นา**ข**อง
ตน **ถ**ือ**อ**ะ**ไร**มัน**ค**ง**มัน**ก็**กล**าย**เป**็**น**ศ**า**ส**นา**
ของ**ค**น**น**ั**น**ข**ึ**้น**มา** **จะ**ดี**หรือ**ช**ว**ไม่**ร**ู้ **ฉ**ั**น**ช**อ**บ
ฉั**น**ถ**ือ**อ**ย**่าง**หน**ั**ก**แน**น**ใ**น**จ**ิ**ต**ใจ**ของ**ฉ**ั**น** **ไ**้
คน**น**ั**น**ก็**มี**ล**ั**ท**ิ**อ**ย**่าง**น**ั**น** **ใ**น**ศ**า**ส**นา**อ**ย**่าง**น**ั**น
ต่าง**ฝ**าย**ต**่าง**มี**ล**ั**ท**ิ**ข**อง**ต**น** **ๆ** **แล้ว**ก็**หา**ว**่า**
ไ้**ฝ**าย**ต**ร**ง**ก**ัน**ช**ำ**ม**น**ั**น**เป**็**น**บ**้า **ด**ัง**น**ั**น**การ
ต่อ**ส**ู่**ทำ**ลา**ย**ล**ำ**ง**ก**ัน**ระ**ห**ว**าง**ล**ั**ท**ิ**ระ**ห**ว**าง

ศาสนาฉันก็มี แล้วมันน่าหัวที่ว่าในลัทธิศาสนาเดียวกัน มันก็ยังบ้ำกันคนละอย่าง มันก็รบราฆ่าฟันทำลายล้างกันระหว่างนิกายระหว่างพวกในศาสนาเดียวกัน เกิดมีคนบ้าคนดีขึ้นมาในลัทธิเดียวกันศาสนาเดียวกัน นี่ดูให้ตีว่าใคร ใครบ้า ใครไม่บ้า ถ้าต่างฝ่ายต่างถือเอาความรู้สึกของตน มันก็บ้ำกันทั้งสองฝ่าย ต่างฝ่ายต่างหาว่าอีกฝ่ายหนึ่งบ้าทั้งนั้นแหละ โลกก็บ้าธรรมะก็บ้า ถูกหาว่าเท่า ๆ กัน.

เราอย่าเพิ่งลงมติเด็ดขาดว่าใครบ้า พิจารณากันดูให้มันละเอียดประณีต สุขุมเยบคายสักหน่อย อย่าเพิ่งว่าใครบ้าใครไม่บ้า เพราะว่าไอ้ความบ้านั้นมันมีมาก

มายเหลือที่จะกล่าวได้มากมายหลายชนิด
 มันบ้ำตั้งแต่สัตว์เดรัจฉานขึ้นไปจนถึง
 พรหมโลกโน่น สัตว์เดรัจฉานต่ำสุด มันก็
 มีบ้ำไปตามแบบของมัน พรหมโลกสูงสุด
 ก็บ้ำไปตามแบบของชาวพรหมโลก แม้จะ
 เป็นพรหมโลกชั้นสูงสุดที่เรียกว่าภวัคค-
 พรหม ภวัคคพรหม พรหมมีมากชั้นหลาย
 ชั้น ชั้นสูงสุดเรียกว่า **ภวัคคพรหม** สุดของ
 ความเป็นพรหม มันก็บ้ำตัวกู บ้ำตัวกูบ้ำ
 ของกูจนนิพพานไม่ได้อยู่นั้นแหละ พุดให้
 มันหยาบคายเท่านั้น กลางตลาดว่ามันบ้ำ
 ตั้งแต่หมาไปจนถึงเทวดา มันเป็นอย่างนั้น
 ระวังให้ดี ๆ อย่าเพิ่งว่าใครบ้ำ บ้ำเงิน บ้ำ
 ทอง บ้ำข้าว บ้ำของ บ้ำลูก บ้ำเมีย บ้ำผิว

บ้าเล่นไฟ บ้าขวดเหล้า แม้แต่ปลากัดหรือ
 ไก่ชนก็ยังมีคนบ้า นี่เรื่องจริงนะเห็นด้วย
 ตนเองนะ คนหนึ่งเขาบ้าปลากัดจนไม่ได้
 แต่งงาน มีอยู่ใช้ว่าไม่มี บ้าไก่ชน บ้าจิ้งหรีด
 เป็นได้ทั้งนั้นแหละ มันก็เป็นเรื่องบ้า บ้า
 ดอกไม้ บ้าของเล่น.

เดี๋ยวนี้กำลังบ้าคอมพิวเตอร์กันนะ
 บ้ายักษ์ตาบอดที่มันเพียงช่วยจำ บุษบา
 คอมพิวเตอร์เราไม่เอา เราเอาแต่สติ
 ปัญญามันสมองของมนุษย์ที่มันจะรู้จัก
 ผิดชอบชั่วดี คอมพิวเตอร์ไม่รู้เรื่องนี้.

บ้าชั้วก็บ้าสุดเหวี่ยง บ้าสวรรค์ก็
 บ้าสุดเหวี่ยง บ้าดี พรหมก็บ้าสุดเหวี่ยง
 ก็เรียกว่าบ้าหมดตั้งแต่สัตว์เดรัจฉานไป

จนถึงเทวดาในชั้นพรหม.

บางคนเข้าใจนิพพานผิด ๆ ก็บ้่านิพพานได้เหมือนกัน ยึดถือในนิพพานยึดมั่นในตัณหามานะทิฏฐิ ผู้หญิงคนหนึ่งเดี๋ยวนี้ก็ยังไม่ตายยังอยู่ ถามว่ามาที่วัดนี้ถามว่าอยากไปนิพพานไหม เขาว่าอยากที่สุดอยากอย่างยิ่งอยากทั้งหมดชีวิตจิตใจ เฮ้ ! บอกว่าในนิพพานไม่มีรำวงนะจู้ ! ถ้าอย่างนั้นไม่เอาแล้ว ขอคืน ๆ เพราะว่าคุณคนนี้เขาบ้่ารำวง แต่มันก็คิดจะบ้่านิพพานกันได้ เข้าใจว่าในนิพพานเขารำวงกันใหญ่ ในนิพพานมีอะไรทั้งหมดทุกอย่างที่เรามนุษย์จะต้องการ เขาก็เลยว่่าขอนิพพาน แต่พอว่าไม่มีรำวงเท่านั้น

หมดกันสิ้นหัวโยนทิ้งกลับโยนคืนเลย มัน
เป็นนิพพานหลอกของคนไม่รู้จักนิพพาน
นิพพานจริงไม่เป็นอย่างนั้น.

**ไม่ยึดมั่นถือมั่นอะไรโดยความ
เป็นตัวตน** โดยความเป็นของตนเท่านั้น
แหละ เท่านั้น สิ่งเดียวเท่านั้นแหละที่ไม่
บ้า หายบ้า ไม่ยึดมั่นถือมั่นอะไรโดยความ
เป็นตัวตน นิพพานที่ถูกต้อง ถ้านิพพานที่
ยึดมั่นเอาเป็นนิพพานของกุกุเศชวิโสอย่าง
โน้นอย่างนี้ก็ยังเป็นนิพพานบ้าของคน
นั้น นิพพานจริงไม่บ้า **นิพพานจริงมันแก้
บ้า** ไม่ยึดถืออะไร มีนิพพานจริงก็จะหาย
บ้า ที่จริงธรรมะมันแก้บ้า ธรรมะที่ถูกต้อง
มันแก้ความบ้าของโลก แต่โลกมันไม่เอา

นี่ มันว่าธรรมะบ้ำเสียอีก แล้วก็มากด้วยมากที่สุดในโลก เพราะมีสติปัญญาเรียนจบมหาวิทยาลัยเมืองนอกเมืองนา มันก็ธรรมะไม่เอา ไม่เอาธรรมะ ธรรมะเป็นข้าศึกแก่ความพัฒนาแก่ความเจริญ ฉันไม่เอาเนี่ย ฉันเอาความรู้ชนิดที่สอนให้พัฒนา ให้เจริญทางวัตถุ วัตถุ วัตถุนี้ ในโลกมันเป็นเสียอย่างนี้.

ถ้าบ้ำหรือเป็นอันธพาลก็เพราะยึดถือ หายบ้ำมันก็เป็นบัณฑิต ธรรมะขจัดความบ้ำ แต่ว่าเกิดมีคนหาว่าธรรมะหรือศาสนาเป็นยาเสพติด ออกชื่อก็ได้เขาพูดกันทั่วโลกก้องโลกแล้วว่า คาร์ล มาร์กซ เจ้าลัทธิคอมมิวนิสต์ ศาสนาเป็นยาเสพติด

คือจะตั้งคนอย่าไปหลงศาสนาบ้างบุญบ้าง
 ทำบุญ มันมีส่วนถูกชนิดหนึ่ง ฝ่ายหนึ่งของ
 เขาว่า ที่ว่ามันศาสนาผิด ๆ ศาสนาผิด ๆ
มันสอนให้คนบ้างบุญหลงบุญเมาบุญ แต่
 ที่จริงศาสนามันแก้ยาเสพติด ศาสนามัน
 จะแก้ยาเสพติด จะกำจัดยาเสพติด ถ้ามี
 ธรรมะมีศาสนาแล้วมันก็เกลียดยาเสพติด
 มันแก้บ้างแก้ไปถึงกระทั่งแก้บ้างแก้ยาเสพติด
 กลับถูกหาเป็นยาเสพติด เพราะศาสนา
 เอาไปหลงสำหรับยึดถืออย่างนั้นมันก็
 เป็นยาเสพติด แต่ว่าถ้ามันฉลาด ฉลาดไม่
 ยึดถืออะไร ศาสนามันก็กำจัดยาเสพติด.

**ขอให้เรามีธรรมะมีศาสนาใน
 ลักษณะที่เป็นยาแก้บ้าง มิใช่ยาเสพติด**

เป็นบัณฑิตกันเสียให้ถูกต้อง เป็นบัณฑิต
กันเสียให้ถูกต้อง อย่าบ้าความเป็นบัณฑิต
ของตัวเอง คนบ้าดีบ้าความรู้ มันอวดดี
อวดความรู้ มันบ้าความเป็นบัณฑิตของ
ตนเอง มันก็ยกหูชูหางได้เหมือนกัน.

บัณฑิตอย่างโลก ๆ มันบ้าตัวเอง
ถ้าบัณฑิตอย่างธรรมะของพระพุทธเจ้า
แล้วไม่บ้าตัวเอง ไม่บ้าอะไรทุกอย่างทุก
ประการ บ้าเรียนมันก็ไม่ใช่สนุก บ้าเรียน
มันก็ไม่ใช่สนุก เรียนจนเป็นบ้าก็มีเยอแยะ
เรียนจนเป็นโรคตายก็มี เพราะมันบ้าเรียน
ต้องเรียนแต่พอดี ถูกต้อง ไม่บ้าแม้แต่ไม่
บ้าเรียน ไม่บ้าดี ไม่บ้าเกียรติ ไม่บ้าธรรมะ
ด้วย บ้าธรรมะก็เป็นบ้าได้ บ้ากรรมฐาน

บ่าวปีสสนานี้มันก็บ้ำได้ เราจะไม่บ้ำทุก
อย่างทุกประการ.

**ไม่บ้ำการตามใจตัวเองนี้สำคัญ
มาก** ระวังให้ดี มันจะมีกันทุกคนไม่มาก
ก็น้อย บ้ำตามใจตัวเอง ตัวเองถูก พุดจา
อะไรชู้ย ๆ ทำอะไรชู้ย ๆ คิดอะไรชู้ย ๆ มัน
อวดดี มันบ้ำดี มันบ้ำอวดดี คนอย่างนี้มี
มากในโลก ทำอะไรหวัด ๆ ชู้ย ๆ ทำเป็น
ง่าย ๆ พุดก็ง่าย ๆ ผิดทันที ผิดไม่ทันรู้ ผิด
ไม่รู้ นี่มันบ้ำสะเพร่า บ้ำความสะเพร่า บ้ำ
ตัวเอง เชื่อในความบ้ำของตัวเอง มันก็เลย
ทำอะไรผิด ๆ ใ้ความอยากอวดน่ะมัน
ทำให้สะเพร่า **ความอยากอวดอยากมีเก็บ
ชะให้หมดเถอะ มันจะไม่ทำอะไรอย่าง**

สะพาน่า มันจะไม่ทำอะไรอย่างชู่ ๆ

เดี๋ยวนี้มันอวดว่ากูเก่งพูดถูกทำถูก
พูดสวนคว้นขึ้นมาเลย มันก็ผิดหมดเพราะ
เขาไม่ได้คิดซะก่อน เพราะเขาไม่ได้คิดซะ
ก่อนเขาพูด เขาทำอะไรออกไปอย่างนั้น
เป็นความบ้า มันบ้าเงา มันบ้าเงา ไอ้คน
พวกนี้มันบ้าเงา คนบ้าเงามันก็ไล่ตะครุบ
เงา กัดเงา **บ้าเงาคือบ้าสิ่งที่เป็นมายา บ้า
ความดีของตัวเอง บ้าความเก่งของตัวเอง
แล้วมันก็สมมติเอาเอง** นี่แหละมันบ้าเงา
มันบ้าขนาดหนัก มันบ้าแม่แต่เงา นี่เป็น
คนบ้าเงา.

เอาละมาเทียบกันดูนะ คนโลก ๆ
กับคนธรรมะ ๆ คนหนึ่งมันบ้ากิเลส อีกคน

หนึ่งมันไม่บ้ากิเลส มันตรงกันข้าม บ้ากิเลส
ก็ใช้กิเลส มันก็สะสมกิเลส มันก็ใช้กิเลส อีก
คนหนึ่งไม่ ไม่บ้ากิเลส บ้ากาม คนหนึ่งมัน
ไม่บ้า คนบ้ากามมันเหลือประมาณ มันมึด
ยิ่งกว่ามึด อีกคนหนึ่งมันไม่บ้าเพราะมันไม่
บ้ากาม หุตามันก็สว่างไสว ความรักไม่ได้
ทำให้คนนี้ตาบอด แต่ทำให้คนโง่ตาบอด
คนบ้ากามกับคนไม่บ้ากาม คนหนึ่งบ้าดีบ้า
เด่นบ้าดัง อีกคนหนึ่งมันไม่บ้าไม่อวดดี อีก
คนหนึ่งมันอวดดีมันบ้าดี อีกคนหนึ่งบ้าตัว
ตนบ้าตัวกูบ้าของกู คนหนึ่งมันมีธรรมะมัน
ไม่บ้าตัวกูมันไม่บ้าของกู แล้วในที่สุดมัน
ก็ไม่บ้าเงา คนหนึ่งมันบ้าของที่เป็นมายา
บ้าเงาก็ปล่อยมันไปเถอะ ปล่อยให้มันบ้า

ให้สนใจ มันบ้างเงา มันบ้างสิ่งที่เป็นมายา นี่
เปรียบเทียบกันดูแล้ว มันต่างกันอย่างไร.

ชาวสวรรค์มันบ้างสวรรค์ชาวพรหม-
โลกมันบ้างพรหมโลก แต่พระอริยเจ้าไม่
บ้างอะไร อยู่ที่นี้ อยู่ที่ไหน เมื่อไหร่ พระ
อริยเจ้าทั้งหลายไม่บ้างอะไร ที่เคยบ้างมา
ก่อนก็ลดลง ๆ ๆ สัตว์เดรัจฉานก็บ้างไป
ตามแบบของสัตว์เดรัจฉาน คนก็บ้างไป
ตามแบบคน มนุษย์ก็บ้างไปตามแบบมนุษย์
เทวดาก็บ้างไปตามแบบเทวดา แต่ว่าพระ
อริยเจ้าท่านไม่บ้างอะไร นั่นแหละรู้จักเอา
เถิด.

เรามุ่งหน้าไปทางที่จะได้ตามรอย
พระอริยเจ้า เพราะว่าเราจะไม่ต้องบ้างอะไร

ฉะนั้นในที่สุดเมื่อมันบ้าอย่างใดอย่างหนึ่ง
แล้วมันก็เห็นได้ ผู้ที่ไม่เหมือนตนนะ ไม่
เหมือนตนนะว่าเป็นคนบ้า แต่ถ้าว่ากัน
ที่จริงแล้วยังไม่เป็นพระอริยเจ้ามันก็ต้อง
เรียกว่าบ้าด้วยกันทั้งนั้นแหละ บ้าดีมันก็
ยังเรียกว่าบ้า นับประสาอะไรกับบ้าธุรกิจ.

เรื่องขำ ๆ ชัน ๆ ไม่จริงจัง ไม่มีสาระ
อะไร แต่ว่ามันก็มีสาระ คราวหนึ่งไปเยี่ยม
คนป่วยในโรงพยาบาลบ้าที่ปากคลองสาน
คนบ้าชนิดที่ค่อยยังชั่วแล้วพอทำงานอะไร
ได้ เขาเอามาให้ทำงานในโรงงานเกี่ยวกับ
หวายทำหวายสานbungก็บ้าง อะไรบ้างเกี่ยว
กับหวายเต็มไปหมดหลาย ๆ สิบคน เรา
ต้องเดินผ่านไปทางนั้น ผ่านไปข้างโรงงาน

คนบ้าคนหนึ่งพูดว่า พระมา ๆ ไหว้ ๆ แล้ว
คนบ้าคนหนึ่งบอกว่า โอ๊ยมาที่นี่แล้วบ้าทั้ง
นั้นแหละ ไม่มีพระไม่มีคนดี มาที่นี่แล้วบ้า
ทั้งนั้น มันก็พูดมึนคติน่าฟัง.

นี่เรากำลังพูดว่าอยู่ที่ไหนก็บ้าทั้ง
นั้นแหละ ถ้ามันยึดมันถือมันอะไร คนบ้า
แท้ ๆ มันยังรู้จักพูดอย่างนี้ พูดแล้วบ้า
กันทุกคน ต่างคนต่างหาว่าฝ่ายที่ตรงกัน
ข้ามว่าบ้า เราเองก็ดูเถอะ ตัวเราเองก็ดูให้
ดีเถอะ มักจะด่าคนอื่นว่าบ้า เห็นคนอื่นว่า
เป็นคนบ้า นั่นตัวเองบ้าก่อนแล้ว บ้าเสร็จ
แล้ว มันจึงจะเห็นว่าคนอื่นบ้า นี่ระวังให้ดี
ระวังให้ดี มันเป็นกันคนละทาง มันก็เอา
ความบ้ายัดใส่กัน ต่างฝ่ายต่างมีเหตุผล

เหตุผล เพราะเหตุว่าถ้ามันยังมีกิเลสตัณหา
อุปาทานยึดมั่นตัวตนอะไรของตนอยู่ มันก็
เป็นคนบ้า ไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง มันก็ต้อง
แยกทางกันเดิน.

คนโลกชาวลोकก็ว่าฝ่ายธรรมะบ้า
ฝ่ายที่มีธรรมะยึดมั่นธรรมะก็ว่าโลกบ้า
แต่พระอริยเจ้าจะไม่เห็นอย่างนั้น จะไม่
ว่าใครบ้า ถึงแม้จะเห็นคนบ้ามาก็ยังไม่
พูดไม่ต้องพูด คนนี้มันมีวิชา มีตัณหา
ครอบงำทั้งนั้นแหละ มันมีกิเลสครอบงำ
ทั้งนั้นอย่าว่ามันบ้าเลย สงสารมันบ้างเถอะ
ช่วยเหลือให้มันหายบ้า ถ้าอย่างนี้ก็สบาย
ดี จะไม่มีคนบ้าให้เป็นที่รำคาญ เห็นใคร
เป็นบ้าก็ไม่พูด ไม่พูดให้ตัวเอง ถ้าไปว่าคน

นั่นคนนี้บ้าไม่มีเหตุผล มันก็บ้าเอง อย่าพูดดีกว่า เห็นคนนี้มันมีวิชา บ้าอย่างนั้น คนนั้นมันเป็นโรคจิต ประสาทของเขา กำลังพิการ เขาเป็นคนบ้า คิดซะว่าเขา กำลังเป็นโรคชนิดหนึ่งน่าสงสารเขา อย่าว่าเขาเป็นบ้า ถ้าไปว่าเขาเป็นบ้า ตัวเองก็บ้าซะเองอีก บ้าทันที ที่ไปเป็นบ้าไปว่าคนอื่นเป็นบ้า.

กำจัดไอ้โรคบ้านี้ให้มันหมดไปจากโลก มันมีโอกาที่จะเป็นบ้ากันทุกคน มันมีหลายขนาด หลายชนิด หลายระดับเต็มที่จะสมัครเลือกเอาฝ่ายไหนก็เอา ก็เลือกเอาแต่อย่าว่าใครเป็นบ้านั้นแหละดี เพราะเราเป็นเพื่อนเกิด แก่ เจ็บ ตายด้วยกันทั้งหมด

ทั้งสิ้น เราทุกคนเป็นบ้าเพราะเห็นแก่ตัว
ใครไม่เห็นแก่ตัวบ้างยกมือได้ไหม ที่นั่ง
อยู่ที่นี่ใครไม่เห็นแก่ตัวบ้างยกมือได้ไหม
อยากจะดูสักมือว่าใครไม่เห็นแก่ตัว ถ้า
ยังเห็นแก่ตัวมันก็ยังบ้าอยู่ สงสารเพื่อน
มนุษย์ เราว่าเขาบ้า ไปว่าเขาบ้า ตัวเองก็บ้า
หนักขึ้นไปอีก.

ให้ทำลายความเห็นแก่ตัว ๆ ๆ มา
ประพฤติพรหมจรรย์ชั่วขณะนี้ก็เรียกว่า
ทำลายความเห็นแก่ตัว อย่างสุด สุดกำลัง
สติปัญญาสามารถ เจริญอานาปานสติ
สำเร็จแล้วจะหายไปความคิดอย่างนี้ หายบ้า
หายอะไร เพราะมันทำให้หมดตัวกู หมด
ของกู แล้วมันก็ไม่เห็นแก่ตัว เมื่อไม่เห็นแก่

ตัวแล้วมันก็ไม่บ้าไม่มีทางที่จะเป็นบ้า.

**เดี๋ยวนี้โลกกำลังจะวินาศเพราะ
ความเห็นแก่ตัว** เพราะทั้งโลกมันเป็นบ้า
เห็นแก่ตัว นี่ถ้ามีพระอริยเจ้าชุกช่อนอยู่ที่
ไหนบ้างก็ยกเว้นนะ ชาวโลกทั้งหลายมัน
เห็นแก่ตัว มันกำลังเป็นบ้าเพราะเห็นแก่
ตัว พวกนายทุนทั้งหลายก็เห็นแก่ตัว พวก
ชนกรรมาชีพก็เห็นแก่ตัว พวกนายจ้างก็
เห็นแก่ตัว พวกลูกจ้างก็เห็นแก่ตัว ไปเรียน
เมืองนอกเมืองนา มา ปริญญายาวเป็นหาง
หลายมหาวิทยาลัยมันก็บ้าเห็นแก่ตัว มัน
ก็เห็นแก่ตัว มันยิ่งบ้าหนักขึ้นไปอีก มันบ้า
วิชา มันบ้าความดีความเด่นของมัน มันก็
แบ่งพวกเป็นฝักเป็นฝ่าย ต่างฝ่ายต่างเห็น

แก้ตัว ผู้แทนมาจ้างคนให้เลือกมันก็บ้า คนเลือกผู้แทนรับจ้างมันก็บ้า คนบ้ามันเลือกคนบ้าไปเป็นรัฐสภาบ้า มันก็ฉิบหายนะระวัง ๆ มันมีความบ้า แม้ในโรงเรียนนั่นแหละ มันก็ทะเลาะวิวาทกัน ในครอบครัวนั่นแหละ ผู้ก็เห็นแก้ตัว เมียก็เห็นแก้ตัว แล้วมันจะเป็นอะไร ต้องใช้คำหยาบคายว่า **“มันต้องกัดกัน”** ถ้าผู้ก็เห็นแก้ตัว เมียก็เห็นแก้ตัว ถ้าพ่อแม่ก็เห็นแก้ตัว ลูกมันก็เห็นแก้ตัว มันก็วินาศ นั่นก็คือความบ้า ความบ้าคือความเห็นแก้ตัว ความเห็นแก้ตัวนี้ มันขี้เกียจนะ มันไม่อยากทำอะไรนะ มันไม่อยากเรียนแต่มันอยากสอบไล่ได้นะ ความเห็นแก้ตัว มันไม่อยากทำงานอะไร

คอยรับผลงาน.

เมื่อก่อนนี้ไม่มีถนนนะ มีถนนตามหัวคันนาเส้นหนึ่งพุ่งตรงไปตลาด ไม่มีถนนอะไรเลย ก่อนนี้ต้องบุกนาบุกน้ำ เราชวนประชาชนนี้ มีวัดใหม่ ๆ เราไปช่วยกันทำถนนเดิน ก็มากอยู่ หลายคนอยู่ ไปช่วยทำไปช่วยทำทุกวัน ๆ แต่มีพวกหนึ่งมันว่ากูไว้เดิน กูเป็นคนเดิน กูไม่ต้องทำ คิดดู มันมีคนอย่างนี้นะ ที่นี้มันมีคนอย่างนี้นะ กูไม่ต้องทำ กูขอเป็นคนเดิน นั่นแหละคนเห็นแก่ตัว มันไม่ทำแต่มันจะเอาประโยชน์ มันไม่ทำหน้าที่แต่มันจะเรียกร้องสิทธิ.

คนเห็นแก่ตัว มันบ้าหรือไม่ คิดดูเอง คนเห็นแก่ตัวไม่สามัคคี เรียกร้อง

หาความสามัคคีจากคนเห็นแก่ตัวไม่ได้ นอกจากไอ้พวกอันธพาลสามัคคีไปปล้น ไปจี้ ไปคบกันเอาเปรียบผู้อื่นทำร้ายผู้อื่น นั้นได้ สามัคคีของคนบ้า แต่สามัคคีทำ ประโยชน์โดยตรงเป็นถูกต้องกันไม่มี คน บ้า คนเห็นแก่ตัว มันก็อิจฉาริษยา ๆ ไม่ อยากรให้ใครดีกว่าตัว นั้นแหละมันจึงเกิด อาการที่เรียกว่าใครมองหน้ามันชกปากเลย มันเห็นแก่ตัว มันบ้าตัวมันเอง.

ฉะนั้นขอให้เราเห็นโทษของความ เห็นแก่ตัว เห็นแก่ตัวมีแต่โทษโดยส่วน เดียว ทำให้นอนไม่หลับ ทำให้คิดผิด ใน ที่สุดก็เป็นบ้าเอง ฆ่าตัวเอง ตายซะมากมาย ฆ่าพ่อ ฆ่าแม่ ฆ่าลูก ฆ่าเมียก็มากมาย นี่คน

ที่เห็นแก่ตัว โลกจะวินาศเพราะคนเห็นแก่
 ตัว พยายามลดความเห็นแก่ตัว ๆ ๆ จะทำ
 อะไร ๆ ก็ให้มันเป็นการลดความเห็นแก่ตัว
 ถ้าทำบุญที่แท้จริงต้องลดความเห็นแก่ตัว
 ทำบุญที่เพิ่มความเห็นแก่ตัวนั้นเป็นบุญ
 ปЛОม บุญบ้ำชะอีก ทำบุญบาทหนึ่งเอา
 วิมานหลังหนึ่ง นีบ้ำหรือดี คิดดู ตักบาตร
 ซ้อนหนึ่งวิมานหลังหนึ่ง มันบ้ำหรือดี มันมี
 ความเห็นแก่ตัวสูงสุดอย่างนี้มันไม่ไหว.

ถ้าจะทำบุญ หรือว่าทำดี หรือว่า
 ประพฤติธรรมะอะไรโดยแท้จริงแล้ว ขอ
 ให้ลดความเห็นแก่ตัว ๆ ยิ่งลดความเห็น
 แก่ตัว ยิ่งสูงในทางจิตใจ ลดความเห็นแก่
 ตัวลงไปได้เท่าไร จะมีความสูงในทางจิตใจ

เพิ่มขึ้นเท่านั้น จนไปเป็นพระอริยเจ้า ไปเป็นพระอรหันต์ พร้อมหมดความเห็นแก่ตัว ท่านก็เลยอยู่เหนือชั่วเหนือดีเหนือบาปเหนือไม่บาปเหนือหมดเลย อยู่เหนือทั้งหมดเลย พ้นจากโอกาสที่จะถูกหาว่าบาปหรือไม่บาป ถ้ายังไม่เป็นพระอรหันต์ยังเป็นธรรมดาที่ยังต้องมองกันในแง่ที่ว่า ฝ่ายหนึ่งเป็นบาปเสมอไป เพราะทุก ๆ ฝ่ายมันก็เห็นแก่ตัว คนที่สมมติกันว่าคนดี ในโลกคนดีคนสวย คนรวย คนมีอำนาจวาสนามันก็เห็นแก่ตัว คนขี้เหร่ คนยากจน คนโหนกก็เห็นแก่ตัว ได้แต่ทะเลาะวิวาทกัน ว่ามีงับ้ากูไม่บาปอยู่อย่างนี้.

เอาละเป็นอันว่าการพูดจาเรื่อง

“โลกบ้าหรือธรรมะบ้า” มันก็พอจะมองเห็นได้เอง อย่างธรรมะถูกหาว่าบ้า มีคนเป็นอันมากไม่ชอบธรรมะ ไม่สนใจธรรมะหาว่าถ่วงความเจริญ ถ้าอย่างนี้แล้วธรรมจารีณทั้งหลายนี้ บ้าทั้งนั้นแหละ ถ้ามันบูชาธรรมะชอบใจธรรมะ มันก็บ้าธรรมะ ถ้าบ้าธรรมะมันต้องเป็นคนบ้า เราก็ไม่บ้าอะไร ๆ อะไรดับทุกข์ได้ เราก็ทำเพื่อดับทุกข์ ไม่บ้าดี เมาก็ ไม่บ้าสวรรค์ ไม่เมาสวรรค์ ไม่เมาอะไรทั้งหมด ไม่บ้ากิน ไม่บ้ากาม ไม่บ้าเกียรติ ไม่บ้าอะไรทั้งหมดนั้นแหละถูกแล้ว ถ้าจะประพฤติพรหมจรรย์หรือประพฤติธรรมะกันให้ถูกต้องในการบวช ต้องเป็นอย่างนี้.

ก็ขอแสดงความยินดีอีกครั้งหนึ่ง
ที่ได้บวช แล้วก็ได้มาที่นี้ในลักษณะที่จะ
แสวงหาธรรมะที่ถูกต้อง เพื่อไปกำจัดกิเลส
ตัณหาซึ่งเป็นความบ้าสูงสุด และก็อยู่เหนือ
ที่จะเป็นคนบ้าอีกต่อไป แปลว่าได้คิดถูก
ต้องแล้ว ได้พยายามถูกต้องแล้ว พยายาม
ถึงที่สุดในช่วงเวลาอันสั้นไม่กี่วัน ก็ขอให้
ได้ความรู้ ความรู้ที่ถูกต้อง สำหรับประ-
พฤติปฏิบัติต่อไป เมื่อลาสิกขาแล้ว ลาบวช
แล้วก็ยังมีความรู้สำหรับจะประพฤ-
ติปฏิบัติต่อไป ถ้าทำได้อย่างนี้ก็ประเสริฐ
ที่สุด คือเป็นการได้รับประโยชน์จากพระ
ธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า แล้วเป็น
ตัวอย่างที่ดีให้ใครเห็นแล้วก็ปฏิบัติตาม

เผยแผ่ธรรมะด้วยการทำตัวอย่างให้ดูนี้
ดีกว่าพูดด้วยปาก ขอให้ทุกคนได้รับผล
สำเร็จตามที่ปรารถนา คือมีธรรมะยิ่งขึ้น ๆ
มีความก้าวหน้าทั้งในทางโลกและทั้งใน
ทางธรรม หลุดพ้นจากความบ้าทั้งปวง
และมีความสุขสวัสดิ์อยู่ทุกทิพาราตรีกาล
เทอญ.

รายชื่อผู้สนับสนุนพิมพ์ธรรมะเล่มน้อย เล่มนี้

๕,๐๐๐ เล่ม

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

๒,๐๐๐ เล่ม

ครอบครัววิลกระจำง

๑๐๑ - ๓๐๐ เล่ม

เครือข่ายชีวิตศึกษา, ธนิต มาศรีนวล, นางลักษณ เกษม-
ไพบุลย์สุข, นภมาศ ลัดพลี, ปราโมทย์ ศักดิ์กำจร, ปรีชา-
สุกัญญา คงธนรัตน์, วิทยา สิทธิวิเศษ, รัตนา พงษ์พานิช,
สรวิชัย ลดาวัลย์, อนิณฺธิตา อุ่นทรัพย์

๑ - ๑๐๐ เล่ม

ครอบครัวพงศ์เศรษฐไพศาลและครอบครัววิศาลโลภะ,
ครอบครัวอัศวปรีชาวงศ์และครอบครัวชนะเสวี, ครอบครัว
เชื้อประกอบกิจ, กชกร-ณัฐสุดา-ธนวัฒน์ พิสุทธิกุล, กนกนุช
สุวรรณโสภา, กรณิต บุญญาสถิตสถาพร, กัญญา นาคไยยธรรม,
กิมหว่า อุสายพันธ์, ไกรยศ เกียรติสุนทร, ขวัญจิต มงคล-
ประดิษฐ์, จรวย เตชะเลิศ, จรียา พงษ์ประภาพันธ์, จันทา
สมตน, จารุกิตติ รัตนนาคะ, จิราภรณ์ จรูญชาติ และ

ชนาชัย เอรಾವัน, ชญาณี สุวรรณมาศ, ขวิลวิทย์ สาคร, ชุติพร
ทองสำริ, ฌลัท เกตุ, ฌฐวดี-วิลเลียม เซลเมล, ดวงพร
อภิกันตพันธ์, น.อ.(พิเศษ) อมรเดช - พยุงศรี มังตรีสรรค์,
นฤมล มีลาภ, นันทา ศรีประเวช, บจ.โอโอทรี บิวตี้
เซ็นเตอร์, บัญชรี อุโปโคตร, ปทิตตา โชติวัฒน์, ปริภัทร
วิลามาศ และครอบครัว, พ.อ.หญิง มลิวัลย์ ศรีแฮม, พงษ์พร
วงศ์ประทีปศิริ, พรรณิภา - วริศรา เจียมจินตนาการมย์, พรศรี
วิริยะกิจไพบูลย์, พิมพ์ปภัสสร อุทัยแสงสุข, เพชรรัตน์
กียรติไพบูลย์, มยุรี องคมงคล และครอบครัว, ยุพิน - วัศ
สาประเสริฐ, ยุวดี เพ็ชรผดุง, รจนา สิการ, ระวีวรรณ เสขะ-
นันท์, รัชฎา ศิระอาภรณ์, วนิตา สุขถาวรธรรม, วิมล
จันทร์สุวรรณ, วิมลพัชร คำพงษ์พี, วิไลพร พูนพนิช, ศศิการ์ต์
หิรัญธัญญรักษ์, สวรรธณ เจริญธรรม, สอวาง ไกรฤกษ์, สุกัญญา
นิยมิตรุช, สุกดา ผ่องปิยะสกุล, สุเทพ - สันธยา สันติโชติ-
นันท์, สุพณี อนุมาณ, สุภกิจ - สุรัตน์ - สาธิตา - คณธัช
สุขพงษ์, สุภาณี ศรีไพบูลย์, เสาวลักษณ์ สิทธิประยูร,
อชิรญาณ ธนพงศ์กรสกุล, อัจฉรา-ศิริพร ผดุงสัตยาวงษ์,
อัญชลี ศิริสมแทน, อัญรัช นิตุธร, อารีย์ สิทธิถาวรวงศ์, ผู้
ไม่ประสงค์ออกนาม

เรื่องจากปก

พระเจ้าสร้างโลก มนุษย์เกิดมาทำไม ?

เป็นภาพนิทานเก่าแก่ เริ่มที่พระพรหมสร้างโลก ปั้นคนขึ้นมาจากดิน ให้มีหน้าที่สร้างโลกให้ดังมาน่าอยู่ ได้ให้อายุขัย ๓๐ ปี ต่อมาพระพรหมเห็นว่าคนทำงานหนักจึงสร้างวัวขึ้นมาช่วยทำงานแทนให้อายุขัย ๓๐ ปี แต่วัวขอลิ้น ๒๐ ปี คนจึงเข้าไปขอชีวิตวัวเพิ่มเป็น ๕๐ ปี.

ต่อมาพระพรหมสร้างหมาให้มาช่วยเฝ้าสมบัติ ให้อายุขัย ๓๐ ปี หมาคืนกลับ ๒๐ ปี คนก็ขอเพิ่มอีกเป็น ๗๐ ปี.

สุดท้ายพระพรหมหวังว่าคนไม่มีเครื่องมือเล่น จึงสร้างลิง มาเป็นตัวตลกให้คนเล่นหัว มีอายุขัย ๓๐ ปี ลิงขอลิ้น ๒๐ ปี คนก็มาขออายุลิงอีกรวมเป็น ๙๐ ปี พอดีพระพรหมหยุดคิดสร้าง เหตุการณ์ก็เริ่มหมุนเวียนเป็นไปตามอายุขัย.

กล่าวคือชีวิตคนเรา แรกเกิดจน ๓๐ ปี เป็นช่วงชีวิตที่แสนสนุก จากนั้นจนถึง ๕๐ ปี ได้อายุขัยของวัวมาจึงเต็มไปด้วยการทำงานหนัก จนเข้าสู่อายุขัยของหมา ๕๐ - ๗๐ ปี ที่มีอาการเป็นห่วงทรัพย์สิน ลูก หลาน จนนอนไม่หลับ สุดท้ายก็มีชีวิตแบบลิง งก ๆ เงิน ๆ หลง ๆ ลืม ๆ เป็นต้น.

ที่มาของเรื่อง : นิทานพื้นบ้านที่เล่าสืบต่อกันมา จากหนังสือโรง
มหรสพทางวิญญาณ มรดกที่ขอฟากไว้แก่มนุษยชาติ

ธรรมะใกล้มือ

โครงการ “ธรรมะ 4U” กับ AIS

- รับฟังธรรมะกด *272 โทรออก
- สมัครรับบริการข้อความธรรมะ *298*272# โทรออก

โครงการชุมชนธรรมะออนไลน์

- ธรรมะ “Twitter”
<http://twitter.com/buddhadasa>
- ธรรมะดีดี (D³)
รับ “ข้อธรรม” และ “เสียงธรรมะ”
- ธรรมะ Facebook
Facebook buddhadasa Archives
www.dhamma4u.com
www.bia.or.th

FOLLOW ME ON TWITTER

ธรรมะในสวน ตักบาตรเดือนเกิด

ทุกวันอาทิตย์แรกของเดือน ที่สวนโมกข์กรุงเทพ

- บูชาพระรัตนตรัย รับศีล และ ฟังธรรม ตักบาตรแบบ พุทธกาล แล้วร่วมกรวดน้ำแผ่เมตตา ร่วมกินข้าวกันบาตร
- เจริญสติภาวนา และกิจกรรมมรสพเพื่อปัญญา

ภาพปริศนาธรรมที่สวนโมกข์กรุงเทพ : พระเจ้าสร้างโลก มนุษย์เกิดมาทำไม
วาดโดย : กลุ่มจิตรกรไทย